WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA 7

Temat lekcji	Wymagania podstawowe, uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe, uczeń:
1. ZATRZYMAĆ LATO W PIOSENCE. Kryteria oceny	• śpiewa w grupie piosenkę *Lato z zieloną czupryną*; • umie odnaleźć podany rytm w nutach piosenki; • wie, do jakiej grupy instrumentów należy gitara i jak jest zbudowana; • wie, że Antonio Vivaldi jest kompozytorem epoki baroku.	• śpiewa solo piosenkę z wakacji; • potrafi zaproponować tekst i/lub gestodźwięki do podanego rytmu; • akompaniuje na gitarze do piosenki *Lato z zieloną czupryną*; • umie rozpoznać barwę gitary w słuchanym utworze.
2. NA NITKACH BABIEGO LATA.	• śpiewa piosenki w grupie; • aktywnie uczestniczy w zabawie rytmicznej przy piosence *Babie lato;* • umie porównać nastrój kanonu i obrazu J. Chełmońskiego; • umie prawidłowo pogrupować wartości rytmiczne w metrum ¾ i 6/8; • potrafi podać kilka informacji o A. Vivaldim.	• potrafi zagrać i zaśpiewać w kanonie; • potrafi odczytać i zaśpiewać krótki motyw pokazywany fonogestyką; • umie odnaleźć krótki motyw melodyczny w nutach piosenki *Babie lato;* • potrafi wyrecytować tekst przysłowia w metrum ¾ i/lub 6/8.
3. FAKTURA POLIFONICZNA I HOMOFONICZNA	• śpiewa w zespole piosenkę *Lato z zieloną czupryną;* • śpiewa w kanonie *Babie lato;* • akompaniuje na instrumentach perkusyjnych do piosenki *Lato z zieloną czupryną;* • potrafi zagrać na dzwonkach lub flecie odpowiednie fragmenty *Deutscher Tanz* nr 3 W.A. Mozarta; • umie podać kilka informacji o J.S. Bachu; potrafi przyporządkować tych kompozytorów do odpowiedniej epoki; • potrafi wskazać pojawienie się tematu fugi w nutach *Bach w Eisenach.*	• śpiewa w kanonie w obsadzie solowej; • recytuje tekst fugi w swoim głosie; • rozumie i potrafi wyjaśnić, na czym polega faktura homofoniczna i polifoniczna.
4. DEMOKRACJA CZY ABSOLUTYZM – POLIFONIA I HOMOFONIA	• śpiewa w grupie pieśń *Czerwone maki na Monte Cassino;* • bierze aktywny udział w recytacji fugi *Bach w Eisenach;* • potrafi znaleźć informacje dotyczące pieśni *Czerwone maki na Monte Cassino.*	• umie odnaleźć podobieństwa i różnice w nutach pieśni; • potrafi samodzielnie rozczytać i zagrać na flecie/dzwonkach fragment fugi z *II Koncertu Brandenburskiego;* • umie określić fakturę (monofonia, polifonia, homofonia) w słuchanych utworach.
5. OTACZA NAS ŚWIAT DŹWIĘKÓW.	• śpiewa w grupie refren jednej z pieśni; • umie porównać nastrój obu pieśni; • uczestniczy w grze akompaniamentu ; • potrafi podać przykłady źródeł dźwięku w otoczeniu; • zna źródła oraz sposoby ograniczania hałasu w otoczeniu; • zna termin: triola; • wyjaśnia rolę fermaty.	• śpiewa solo zwrotkę jednej z pieśni; • potrafi wskazać znaki muzyczne w nutach, które mają wpływ na nastrój piosenki; • zgłasza pomysły do instrumentacji przy piosence; • umie ocenić szkodliwość środowiska akustycznego w miejscu zamieszkania, szkole, czasie wolnym; • rozumie i szanuje prawo innych do ciszy – zwłaszcza w miejscach publicznych; • nagrywa i przetwarza odgłosy otoczenia; • zna style: sonoryzm i muzyka konkretna.

AUTORZY: Katarzyna Jakóbczak-Drążek, Agnieszka Sołtysik, Włodzimierz Sołtysik

6. POGODA CZY NIEPOGODA – MUZYKA SIŁ ZAWSZE DODA.	• śpiewa w grupie piosenki; • umie wskazać podobieństwa i różnice w zapisie nutowym piosenki *Malowany latawiec;* • umie zwerbalizować emocje wywołane słuchaną muzyką; • zna nazwisko: R. Wagner; • umie zagrać *Marsz weselny*; z opery *Lohengrin* R. Wagnera; • wykonuje instrument według instrukcji.	• śpiewa solo zwrotkę *Piosenki na niepogodę;* • przetwarza nagrane odgłosy – tworzenie miniatury dźwiękowej; • improwizuje głosem tekst i melodię; • poszukuje nagrań muzyki barokowej – eksperyment domowy.
7. JAK MUZYKĘ WYKORZYSTUJE MEDYCYNA I MARKETING?	• śpiewa w grupie piosenki; • bierze aktywny udział w zabawie; • zna dziedziny życia wykorzystujące muzykę – muzykoterapia i marketing; • potrafi określić najprzyjemniejszą (we własnym odczuciu) formę aktywności muzycznej; • zna tytuły najstarszych polskich hymnów; • potrafi zanucić fragment *Bogurodzicy;* • wie, w jakiej postawie należy słuchać *Gaude, mater Polonia.*	• śpiewa solo zwrotkę piosenki *Malowany latawiec*; • świadomie słucha muzyki barokowej w domu; • wyraża swoje zdanie o poglądach starożytnych myślicieli na temat roli muzyki; • umie dopasować i wykorzystać utwór muzyczny dla celów marketingu; • potrafi określić cechy chorału; • umie podać współczesne przykłady wykorzystywania melodii chorałowych (fragmenty liturgii).
8. SZKOLNE „RAPOWANIE" I SCATOWANIE.	• śpiewa w grupie pieśń *Ksiądz mi zakazował*; • zna nazwy stylów muzyki: jazz, rap, muzyka rozrywkowa; • zna techniki wokalne: rytmiczne skandowanie, scat, vocal percussion; • potrafi wykonać rytmiczne ostinato do rapu.	• śpiewa solo fragmenty pieśni *Ksiądz mi zakazował*; • podejmuje próbę śpiewu metodą scatu do wybranej melodii oraz beatboxu; • potrafi rytmicznie wyrecytować tekst *Rap na dużej przerwie;* • charakteryzuje omówione style muzyki: jazz, rap, muzyka rozrywkowa.
9. MUZYKA ROZRYWKOWA – ROCK.	• śpiewa w grupie piosenkę *Kiedy mi wesoło;* • zna nazwy interwałów muzycznych: pryma, oktawa; • potrafi wskazać w zapisie nutowym i na klawiaturze fortepianu prymy i oktawy; • zna terminy: pop i rock.	• śpiewa solo zwrotkę piosenki *Kiedy mi wesoło;* • improwizuje głosem na zadany temat; • potrafi zagrać i zaśpiewać oktawę; • potrafi podać cechy muzyki rockowej; • umie wymienić nazwy kilku słynnych zespołów rockowych.
10. ROCKOWO NA WESOŁO.	• śpiewa w grupie piosenkę *Kiedy mi wesoło;* • gra na zrobionym instrumencie schematy rytmiczne według zapisu; • zna skład instrumentalny zespołu rockowego; • wykonuje gestodźwiękami ostinato do melodii *We will rock you.*	• umie rozpoznać znaną melodię z fonogestyki; • przedstawia na forum klasy prezentację o muzyce rozrywkowej XXI wieku; • wypowiada się na temat współczesnych idoli (wartościowanie twórczości).
11. JUŻ CZAS POMYŚLEĆ O ŚWIĘTACH...	• śpiewa w grupie: kolędę hiszpańską w *dzień Bożego Narodzenia*, czeską pastorałkę: *Kukułka z lasu leci już;* • potrafi powiedzieć kilka słów o zwyczajach Bożonarodzeniowych wybranych krajów europejskich; • potrafi wyjaśnić znacznie znaków chromatycznych.	• śpiewa słowacką pastorałkę, wyraźnie wymawiając słowa; • potrafi zaśpiewać solo kolędę hiszpańską w *dzień Bożego Narodzenia;* • wymienia charakterystyczne cechy kolęd i uzasadnia, dlaczego piosenka *Dzień jeden w roku* nie jest kolędą; • wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe innych krajów (omawianych na lekcji); • gra włoską kolędę *Quando nascette Ninno.*

AUTORZY: Katarzyna Jakóbczak-Drążek, Agnieszka Sołtysik, Włodzimierz Sołtysik

12. TRADYCJE ŚWIĄTECZNE W WYBRANYCH KRAJACH EUROPY	• śpiewa w grupie refren kolędy angielskiej *Kolędowania nadszedł czas* i/lub kolędy francuskiej *Aniołowie z naszych pól;* • gra fragment kolędy austriackiej *Cicha noc*; • potrafi powiedzieć kilka słów o zwyczajach Bożonarodzeniowych wybranych krajów europejskich; • zna metrum 6/8 i 2/4.	• śpiewa w grupie zwrotkę i refren obu kolęd (angielskiej i francuskiej); • umie zaśpiewać fragment kolędy *Kolędowania nadszedł czas* po angielsku; • wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe innych krajów (omawianych na lekcji); • potrafi samodzielnie odczytać i zagrać melodię kolędy austriackiej.
13. ROZTAŃCZONE ŚWIĘTA.	• śpiewa w grupie jeden głos pastorałki; • Gra fragmenty kolędy *Dzisiaj w Betlejem;* • Zna nazwy polskich tańców narodowych; • aktywnie wykonuje elementy taneczne przy pastorałce *Hej, w dzień narodzenia.*	• gra jeden z głosów kolędy *Dzisiaj w Betlejem;* • umie rozpoznać rytmy polskich tańców narodowych w kolędach i pastorałkach; • proponuje elementy taneczne do wybranych polskich kolęd.
14. ROCK AND ROLLOWY KARNAWAŁ.	• spiewa w grupie refren piosneki *Nie bądź taki szybki Bill;* • podaje nazwy kilku polskich zespołów muzyki rozrywkowej lat 60.–80. XX wieku; • zna terminy: rock and roll; • umie samodzielnie rozczytać i zagrać fragment *Yellow submarine;* • umie zatańczyć podstawowy krok rock and rolla; • potrafi odczytać dźwięki po zastosowaniu znaków chromatycznych przykluczowych i przygodnych;	• śpiewa całą piosenkę *Nie bądź taki szybki Bill;* • gra wstawki melodyczne w piosence *Nie bądź taki szybki Bill;* • proponuje akompaniament rytmiczny do piosenki; • potrafi rozpoznać słuchem instrumenty w utworze *Yesterday;* • zna wybrane przykłady polskiej muzyki rozrywkowej lat 60.–80. XX wieku.
15. Z HISTORII POLSKIEJ MUZYKI ROZRYWKOWEJ DRUGIEJ POŁOWY XX WIEKU.	• śpiewa w grupie skrajne części piosenki z *kopyta kulig rwie;* • umie określić budowę piosenki z *kopyta kulig rwie;* • podaje nazwy kilku polskich zespołów muzyki rozrywkowej lat 60.–80. XX wieku; • zna terminy: muzyka popularna i rock.	• śpiewa w grupie całą piosenkę z *kopyta kulig rwie;* • potrafi zagrać podany fragment piosenki Perfectu, a następnie rozpoznać ją i odnaleźć nagranie; • charakteryzuje tematykę polskich piosenek rozrywkowych XX wieku.
16. MUZYKA FILMOWA WCZORAJ I DZIŚ	• wie, że muzyka w filmie pełni różne funkcje; • zna kilka faktów z historii kina; • umie wymienić kilku kompozytorów muzyki filmowej; • potrafi samodzielnie przygotować wybrany utwór na flecie/dzwonkach.	• samodzielnie formułuje funkcje muzyki w filmie; • potrafi opowiedzieć o procesie tworzenia muzyki do obrazu filmowego; • umie wymienić tytuły filmów i nazwiska twórców muzyki do nich; • potrafi zilustrować głosem lub instrumentem ruch innego ucznia; • umie ocenić, czy w słuchanym przykładzie kompozytor trafnie podkreślił muzyką obraz bitwy.
17. MUZYKA Z EKRANU KINA I Z RADIA.	• śpiewa w grupie refren piosenkę *Czerwony autobus;* • zna kilka faktów z historii polskiego radia; • zna nazwisko Władysław Szpilman; • aktywnie uczestniczy w przygotowywaniu scenariusza filmowego i ilustrowania go muzyką; • wie, co to jest dżingiel radiowy; • gra wybrany utwór muzyki filmowej.	• śpiewa w grupie całą piosenkę *Czerwony autobus;* • wyróżnia się twórczą postawą przy przygotowywaniu scenariusza filmowego i ilustrowania go muzyką; • umie zanucić lub zagwizdać melodię (dżingiel) audycji radiowej/telewizyjnej.

AUTORZY: Katarzyna Jakóbczak-Drążek, Agnieszka Sołtysik, Włodzimierz Sołtysik

18. KONCERT MUZYKI FILMOWEJ	• śpiewa w grupie całą piosenkę *Czerwony autobus;* • zna nazwiska wybitnych polskich kompozytorów muzyki filmowej – również tych nagrodzonych Oscarem; • gra wybrany utwór z tego rozdziału.	• śpiewa solo fragmenty piosenki *Czerwony autobus;* • podaje nazwisko polskiego twórcy nagrodzonego Oscarem w kategorii niezwiązanej z muzyką; • gra a vista *Hi-Lili.*
19. PIEŚŃ ARTYSTYCZNA	• śpiewa w grupie fragment pieśni *Pstrąg;* • gra wybrane dźwięki pieśni – aktywne słuchanie muzyki; • bierze udział w zabawie ruchowej *Gdzie jest pstrąg?;* • wie, co to jest pieśń solowa; • wymienia nazwiska kompozytorów reprezentatywnych dla epoki romantyzmu: F. Chopin, S. Moniuszko, F. Schubert; • zna i potrafi wyjaśnić termin: muzyka ilustracyjna.	• śpiewa solo fragment pieśni – z interpretacją tekstu; • umie opowiedzieć, w jaki sposób muzyka ilustruje wydarzenia w pieśni *Król elfów;* • potrafi wymienić kilka faktów z biografii i tytuły utworów kompozytorów romantycznych; • zna instytucje kultury na świecie – wie, co to są Schubertiady.
20. MUZYKA WOKALNA I WOKALNO-INSTRUMENTALNA	• śpiewa w grupie fragment pieśni *Pstrąg;* • zna głosy ludzkie: sopran, alt, tenor, bas; • wymienia rodzaje chórów: mieszany, męski, żeński; • zna nazwisko: Henryk Mikołaj Górecki; • potrafi samodzielnie rozczytać i zagrać kilka taktów z oratorium *Mesjasz.*	• śpiewa w grupie całą pieśń; • zna inne nazwy głosów ludzkich: kontratenor, sopran męski; • umie rozpoznać aparat wykonawczy w słuchanych utworach; • zna termin: madrygał; • potrafi samodzielnie rozczytać i zagrać cały fragment z oratorium *Mesjasz.*
21. POEZJA WYŚPIEWANA	• Śpiewa w grupie refren *Piosenki wiosennej;* • Potrafi zagrać melodię piosenki B. Dylana; • Zna termin: poezja śpiewana; • Bierze udział w wykonaniu ilustracji dźwiękowej do wybranego wiersza.	• Śpiewa solo fragmenty zwrotki (z interpretacją) *Piosenki wiosennej;* • Potrafi rozpoznać i odnaleźć piosenkę B. Dylana zapisaną w *Zostań wirtuozem;* • Wyszukuje tekst literacki oraz proponuje sposób jego opracowania; • Zna nazwiska największych bardów krainy łagodności; • Wyszukuje nagrania piosenek największych bardów.
22. DŹWIĘKI JAK BARWY	• śpiewa w grupie powtarzające się fragmenty piosenki *Pod jabłonią;* • gra akompaniament do piosenki (według partytury); • umie podać nazwę kameralnego zespołu smyczkowego – utrwalenie; • zna nazwy instrumentów smyczkowych, dętych drewnianych i blaszanych.	• śpiewa w grupie piosenkę; • gra na dzwonkach fragment melodii piosenki; • potrafi rozpoznać barwę instrumentów w słuchanych kwintetach; • zna włoskie nazwy muzycznych zespołów kameralnych: duet, trio, kwartet, kwintet.

AUTORZY: Katarzyna Jakóbczak-Drążek, Agnieszka Sołtysik, Włodzimierz Sołtysik

23.ZESPOŁY KAMERALNE	• śpiewa w grupie piosenkę *Pod jabłonią;* • potrafi zagrać w grupie jeden z głosów kwintetu *Te Deum;* • umie wymienić nazwę instrumentu ludowego z Wielkopolski.	• śpiewa solo fragmenty piosenki *Pod jabłonią;* • potrafi rozpoznać słuchowo rodzaj i liczbę pojawiających się instrumentów podczas fermaty *Nadstaw ucha.*
24. BARWY MUZYKI LUDOWEJ.	• śpiewa w grupie piosenkę ludową *Pytała się matka słowika;* • umie zagrać akompaniament i/lub melodię pieśni ze Śląska; • potrafi wymienić nazwy instytucji kulturalnych regionu Wielkopolski i Śląska; • podaje kilka informacji na temat H.M. Góreckiego – utrwalenie; • potrafi wyjaśnić termin: etnografia.	• proponuje tekst do drugiego głosu piosenki z Wielkopolski; • umie dopasować podany dźwięk do odpowiednich fragmentów melodii; • potrafi rozpoznać pieśń ludową ze Śląska w artystycznym opracowaniu H.M. Góreckiego – opisuje podobieństwa i różnice.
25. ELEKTRONICZNA ORKIESTRA – PALETA BARW.	• śpiewa w grupie piosenkę *Pięknie żyć;* • bierze aktywny udział w fermacie *Świetlna muzyka;* • wie, co to jest i jakie ma możliwości keyboard; • rozpoznaje aparat wykonawczy trzech wersji utworu M. Musorgskiego.	• śpiewa solo fragment piosenki; • umie zagrać na klawiaturze melodię refrenu piosenki; • potrafi zagrać na klawiaturze przynajmniej jeden akord akompaniamentu zwrotki piosenki; • zna nazwiska kompozytorów muzyki elektronicznej; • umie porównać nastrój i barwę w trzech wersjach utworu M. Musorgskiego; • poszukuje nagrań elektronicznych wersji muzyki klasycznej.
26. KABARET – MUZYKA ROZŚMIESZA	• śpiewa w grupie piosenkę *Ach! jak przyjemnie;* • bierze udział w fermacie *Na fali;* • umie opowiedzieć anegdotę muzyczną; • wie, co to jest kabaret; • zna nazwisko Henryk Wars; • potrafi określić, co jest podstawą żartu w oglądanych przykładach.	• śpiewa solo piosenkę; • proponuje rozwiązania przy tworzeniu skeczu lub echa; • poszukuje nagrań przebojów muzyki rozrywkowej z i poł. XX wieku; • rozumie, co jest istotą instrumentalnego żartu muzycznego.
27. ŻARTY MUZYCZNE.	• śpiewa w grupie melodię kanonu *Wiosną;* • umie zagrać melodię *Wesołe jest życie staruszka;* • zna nazwy polskich kabaretów muzycznych: Kabaret Starszych Panów, Grupa MoCarta.	• śpiewa w grupie piosenkę z Kabaretu Starszych Panów; • umie zaimprowizować melodię do fraszki J. Kochanowskiego i/lub przedstawić ją w formie żartu muzycznego; • zna nazwisko Wojciech Młynarski; • potrafi odnieść treść jednej z piosenek W. Młynarskiego do aktualnej rzeczywistości.

AUTORZY: Katarzyna Jakóbczak-Drążek, Agnieszka Sołtysik, Włodzimierz Sołtysik

28. OPERETKA I MUSICAL.	• śpiewa w grupie piosenkę *Już taki jestem zimny drań;* • umie zagrać akompaniament do piosenki; • potrafi zagrać na flecie/dzwonkach melodię kankana; • zna terminy: operetka, musical; • potrafi wymienić nazwy tańców: fokstrot, tango, kankan; • bierze aktywny udział w fermacie *Kankan w rękawiczkach.*	• śpiewa solo piosenkę; • proponuje akompaniament perkusyjny do piosenki; • obserwując nuty, potrafi wskazać ten fragment w słuchanym utworze; • potrafi podać charakterystyczne cechy fokstrota, tanga, kankana; • poszukuje nagrań *Tanga milonga.*
29. VIVA LA MUSICA – OD STAROŻYTNOŚCI DO RENESANSU.	• śpiewa melodię i słowa kanonu *Viva la musica!;* • wie, że z języka starogreckiego pochodzi wiele terminów muzycznych; • umie wyjaśnić znaczenie wybranego elementu muzyki; • wie, jakie role pełniła muzyka w średniowieczu; • zna termin: chorał gregoriański; • zna główną myśl renesansu, wie, że wzrosło znaczenie muzyki świeckiej; • bierze aktywny udział w grze towarzyszącej treściom 10 rozdziału podręcznika.	• śpiewa melodię i słowa *Viva la musica!* w kanonie; • umie wymienić przynajmniej po jednym przykładzie obecności muzyki w mitologii i Biblii; • potrafi podać polski tytuł pieśni *Gaude, Mater Polonia* i określić rolę pieśni w przeszłości; • umie opowiedzieć o randze kultury polskiej w Europie doby renesansu; • podczas gry wyróżnia się ponadprzeciętną wiedzą.
30. VIVA LA MUSICA – OD BAROKU DO KLASYCYMU.	• śpiewa w grupie w kanonie *Viva la musica!*; • określa cechy sztuki baroku; • wie, co to jest suita; • wie, co to jest klawesyn; • zna główną myśl epoki klasycyzmu; • potrafi wymienić nazwy kilku grup muzycznych i wskazać, do których grup należą; • umie powiedzieć, co to jest partytura i krótko opisać rolę dyrygenta; • wymienia nazwisko autora słów hymnu polskiego; • bierze aktywny udział w grze towarzyszącej treściom 10 rozdziału podręcznika.	• śpiewa solo w kanonie *Viva la musica!*; • umie powiedzieć kilka słów o klawesynie; • wymienia kilka tytułów utworów barokowych słuchanych na lekcjach; • zna nazwiska kompozytorów barokowych poznanych na lekcjach; • własnymi słowami próbuje określić różnice między muzyką średniowiecza i renesansu a muzyką baroku; • potrafi wymienić kilka tytułów utworów epoki klasycznej słuchanych na lekcjach; • podczas gry wyróżnia się ponadprzeciętną wiedzą.
31. VIVA LA MUSICA – ROMANTYZM, XX WIEK, MUZYKA WSPÓŁCZESNA.	• śpiewa w grupie w kanonie *Viva la musica!*; • formułuje główną myśl romantyzmu w sztuce; • wie, kogo nazywa się wirtuozem; • umie powiedzieć, jakie utwory komponował Fryderyk Chopin; • wie, jakie znaczenie mają zbiory etnograficzne Oskara Kolberga; • umie wymienić nazwiska najważniejszych polskich twórców muzyki XX wieku i muzyki współczesnej; • przyporządkowuje kierunki poszczególnym kompozytorom; • potrafi wymienić kilka nazwisk artystów muzyki rozrywkowej; • bierze aktywny udział w grze towarzyszącej treściom 10 rozdziału podręcznika.	• śpiewa solo w kanonie *Viva la musica!*; • umie wymienić kilka nazwisk wirtuozów gry na różnych instrumentach; • umie uzasadnić stwierdzenie, iż Chopin jest najwybitniejszym polskim kompozytorem; • potrafi podać kilka nazwisk kompozytorów oper narodowych; • umie powiedzieć kilka słów o Festiwalu „Warszawska Jesień"; • charakteryzuje najważniejsze style muzyki rozrywkowej XX wieku; • podczas gry wyróżnia się ponadprzeciętną wiedzą.

AUTORZY: Katarzyna Jakóbczak-Drążek, Agnieszka Sołtysik, Włodzimierz Sołtysik